

ХОДЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРК УНИВЕРСИТЕТІ
HODJA AHMET YESEVI ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ
МЕЖДУНАРОДНЫЙ КАЗАХСКО-ТУРЕЦКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. ХОДЖА АХМЕДА ЯСАУИ
HODJA AHMET YASSAWI INTERNATIONAL KAZAKH-TURKISH UNIVERSITY

V. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТҮРКОЛОГИЯ КОНГРЕСІ
«Мәдени ықпалдастық және өркениеттер бірлігі»

V. ULUSLARARASI TÜRKÖLOJİ KONGRESİ
"Kültürel Etkileşim ve Medeniyetler İttifakı"

**V. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЙ
КОНГРЕСС**
«Культурное взаимодействие и единство цивилизаций».

**V. INTERNATIONAL CONGRESS OF
TURKOLOGY**
«Cultural Interaction and Unity of Civilizations»

19-20
СӘУІР-НІСАН-АПРЕЛЬ-APRIL
2013

БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

ТҮРКІСТАН - TÜRKİSTAN

V ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТҮРКОЛОГИЯ КОНГРЕСІ
«Мәдени ықпалдастық және өркениеттер бірлігі»

V. ULUSLARARASI TÜRKÖLÖJİ KONGRESİ
“Kültürel Etkileşim ve Medeniyetler İttifakı”

**V МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЙ
КОНГРЕСС**

«Культурное взаимодействие и единство цивилизаций».

5TH INTERNATIONAL TURKOLOGY CONGRESS
«Cultural Interaction and Unity of Civilizations»

19-20

СӘУІР-НІСАН-АПРЕЛЬ-APRIL

2013

БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

ТҮРКІСТАН- TÜRKİSTAN

УДК 378
ББК 74. 58
М 35

Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ – түрік университеті

Редакциялық алқа :

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ

проф. др. Осман Хората
проф. др. Мұстафа Исен
проф. др.Бақытжан Тұрсынұлы Жұмағұлов
доц. др. Ибрахим Калын

ҰЙЫМДАСТЫРУ КОМИТЕТІ

проф. др. Лесбек Ташимов (Ректор), проф. др. Салих Айнурал (I Вице-президент),
проф. др. Құлбек Ергөбек , проф. др. Талжан Раимбердиев , проф. др. Али Кафкасиялы ,
проф. др. Бекир Дениз , проф. др. Досай Кенжетай, проф. др. Роза Қадірбаева
доц. др. Хұлүсі Арслан, доц. др. Бақыт Әбжет, доц. др. Мұрат Чемрек, доц.м.а., доктор
Ашимов Рустам, доц.м.а., доктор Кенан Коч, доц.м.а. доктор Бахадыр Гүжүетер

Конгресс хатшылығы

доц. др. Бақыт Әбжет
доц.м.а. доктор Бахадыр Гүжүетер

V ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТУРКОЛОГИЯ КОНГРЕСІ

“ Мәдени ықпалдастық және өркениеттер бірлігі” баяндамалар жинағы. –
Түркістан: Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ – түрік университеті, 2013 ж –
925 бет

ISBN 978-601-243-535-1

Бұл жинаққа дәстүрлі V-Халықаралық конгресс материалдары жианкталып, отандық және шетелдік танымал түрколог ғалымдардың мақалалары мен баяндамалары енгізіліп отыр.

Түркі халықтарының тарихы мен әдебиеті, мәдениеті мен пәлсапасы, тілі, өнері жайлы жазылған зерттеу мақалаларда түркология саласын кешенді түрде қарастыру мәселесі қозғалады. Сонымен бірге келешекте осы салада атқарылар міндеттер де жан-жақты сөз болады.

УДК 378
ББК 74. 58
М 35

© Қ.А.Ясауи атындағы ХҚТУ, 2013 ж

6. *Go`ro`gli* (2004), Xorazm dostonlari. Xorazm nashriyeti. Urganch
7. Gökçeoğlu, Mustafa (2000). *Yaş Destanları-İki Destan Versiyonunun (Çeşitlemesinin) Düşündürdükleri*, Bildiriler Panel Notları I, Lefkoşa
8. *Karakalpak Folkloru* (1980). ÖZSSR İlimler Akademiyasının Karakalpakstan Filialı, Nəjim Dəukaraev Atındağı Tariyx, Til Xəmə Ədəbiyat İnstitutu. Köp Tomluk, V tom, Nökis: Karakalpakstan baspası
9. Kaya, Doğan (2004). *Yaşnameler*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2004
10. *Koroğlu* (1956). (Tərtib edən: M.Təhmasib). Bakı, Azərbaycan SSR EA Nəşriyyatı
11. Memmedova, Elmira (2010). *Çağdaş Vücutnameler*. Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, Ankara, sayı: 2, s. 52-57
12. Məmmədova, Elmira (2012). *Qazax vücutnamələri*. Şərq filologiyası məsələləri. (məqalələr toplusu). 6-cı buraxılış, Bakı, "Bakı Çap Evi", s. 555-568
13. Məmmədova, Elmira (2012). *Qırğız və tatar xalq dastanlarında ("Manas" və "Edigey") vücutnamə*. Gənc alimlərin elmi konfransının materialları, Bakı, 25-27 iyul, 2012-ci il. Bakı, Elmin İnkişafı Fondu, s. 263-267
14. Memmedova, Elmira (2010). *Türk Tasavvuf Şiirinde Elifname - Yaşnamenin Senkretik Bir Örneği Üzerine/ 21. Yüzyılda Türk Dünyası Uluslararası Sempozyumu 02 - 05 Aralık 2010 / Lefke - K.K.T.C.Bildiriler Kitabı*. Ankara: EkoAvrasya Yayını, 2011, s. 231-243
15. Memmedova, Elmira (2011) *Yaşnamenin Gelişimi Üzerine*. Motif Halkbilimi Dergisi, 2011 / I, Azərbaycan Özel Sayısı, Ankara, s. 176-187
16. Məmmədova, Elmira (2010). *Məxdumqulu Fəraqi və Molla Nəfəsin vücutnamələri*. "Azərbaycan şərqşünaslığı" jurnalı, sayı 2, s. 9-14
17. Məmmədova, Elmira (2010) *Vücutnamə: mənşəyi və variantları*. Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatına dair tədqiqlər. AMEA Folklor İnstitutu, Bakı, sayı: 31, s. 119-133
18. Məmmədova, Elmira (2010). *Dastan ənənəsi kontekstində klassik vücutnamələr (Güney Azərbaycandan toplanmış yeni örnəklər)*. Türk epik ənənəsində dastan. "Ortaq türk keçmişindən orta q türk gələcəyinə VI Uluslararası folklor konfransının materialları". 25-26 noyabr, Bakı, s. 167-173
19. Möllanepes (2010). *Goşgular Ygyndysy*. Aşqabat: Türkmen Döwlet Neşiyat Gullugy
20. *Qöroğlu* (1958). (N.Aşirovin redaksiyası bilen). Aşqabat: Türkmenistan Döwlet Neşiryatı
21. *Xorazm xazinasi* (1996). Urganch, "Xorazm" nashriyoti
22. Yorgancıoğlu, Oğuz (1999). *Resimli Yaş Destanı*, Lefkoşa
23. Аджиев А.М. (2005). *Устное народное творчество кумыков*. Махачкала, с. 428

ФИКХ ІЛІМІНІҢ ТҮРКІ ЖАЗБА ӘДЕБИЕТІНДЕ ЖЫРЛАНУЫ (XIV-XVI ҒҒ.)

Төрәлі Қыдыр

филология ғылымдарының кандидаты, доцент
 Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
 Almatı/KAZAKİSTAN

Орта ғасырлық түркі жазба әдебиетінде шарифат шарттары мен діннің негізгі ұстындарын өлең сөзбен өрнектеу жиі кездеседі. Ауам халықтың діни сауатын ашуды басты мақсат еткен түркі шайырлары фикх ілімінің барлық баптарын бастан-аяқ жырлап шыққан. XIV-XV ғғ. дүниеге келген «Мұғинул-мурид», «Раунакул-ислам» сияқты т.б. шығармаларда иман негіздері, құлшылық амалдары мейлінше кеңінен көтерілген. Бұл үрдістің дәстүрге ұласқаны соншалық, Ә.Науан, М.Бабыр секілді т.б. түркі саңлақтары да фикх ілімін өлең сөзбен өрнектеген. XX

ғасырда өмір сүрген Шәді Жәңгірұлының да тек намаз іліміне қатысты «Фикһ Кәйдәни» шығармасын жазуы бұл тақарыптың өміршендігінен хабар берсе керек.

Түркі халықтарының Ислам дінін қабылдауымен түркі сөз өнері жаңа бір белеске көтерілді. «Тоныкөк», «Күлтегін» секілді руна жазулы ескерткіштер мен «Шу батыр», «Алып Ер Тұңға» сияқты дастандарды жырлап келген түркі ұландары Ислам өркениетінің аясында тамаша жыр-жауһарларын дүниеге алып келді. Осы күнде түркі жазба әдебиетінің классикалық дәуірі аталып жүрген кезеңінің астарында ислами имани-сенімнің жатқандығы ешбір талас тудырмайды. Жаңа өркениет, ортақ мәдениет түркілік сөз өнеріне тың серпіліс, кең өріс ашып берді. Хаққа ғашықтықты жырлайтын сопылық әдебиет, шариғат үкімдерін насихаттайтын діни-танымдық туындылар мен иман негіздерін үгіттейтін дидактикалық сарындағы ислами шығармалар дүниеге келді. Шайырлық шеберліктің дамығаны соншалық әдебиет айдынында түркі шайырлары өзара сөзсайысына түсті. Бірі жырлаған тақырыпты екіншісі ары қарай дамытса, енді бірі ешбір қайталанбас жыр-жолдарымен әдебиет тарихында өз қолтаңбаларын қалдырды. Қолына қалам ұстаған ақындар өздерінің бар күш жігерін Жаратқанның соңғы дінін насихаттауды басты мақсат санады. Тіпті, шариғат шарттарын, яғни фикһ ілімінің үкімдерін жалаң сөзбен емес, өлең сөзбен беруге тырысты. Осындай ізденістердің нәтижесінде тек шариғат шарттарын ғана жырлайтын ақындар шоғыры пайда болды. Олар жүректегі имани сенімнен бастап, күнделікті атқарылатын амалдар, олардың атқарылу тәсілдері, харам мен халалдың айырмасына дейін толық жазды. Ақындардың мұндай ізденістері әдебиеттегі жаңа жанрлар мен бағыттардың пайда болуына жол ашты.

Сондай шығармалардың бірі Алтын Орда тұсында дүниеге келген «Мұғинул мүрид» (Мүридке көмекші) атты туынды. Ислам дінінің негізгі ұстындары мен сопылықтың сырлы әлемі өлең сөзбен өрнектелген бұл шығарма XIV ғасырда Хазем аймағында дүниеге келген. Шығарма һижри жыл санағы бойынша 713-ші жылы Ораза яғни Рамазан айында жазылған. Бұл біздің жыл қайыруымыз бойынша 1313-ші жылға сәйкес келеді.

Шығарма бастан-аяқ төрттаған өлең формасымен жазылған. Өр төрттағанның бірінші, екінші һәм төртінші жолдары өзара ұйқасады. Ал үшінші жол бос қалады (яғни, ааба). Жәдігердің ұйқасы аруз өлшеміне құрылған. Шығарма авторы Исламның рүкіндері мен шариғаттың негізгі шарттарын өлең сөзбен жеткізуге тырысқандықтан да, оны қарапайым ұйқаспен беруге тырысқан. Сол уақыттарда түркі сөз өнерінде кеңінен қолданылып жүрген аруздың мұтақариб түрін қолданған. Ғылымда Фердауси «Шаһнамасының» ұйқасы ретінде танылған мұтақариб үлгісімен Ж.Баласағұн («Құтты білігі») мен А.Жүйнеки де («Һибәтул-хақаик») қалам тербеген болатын. «Мұғинул-мүрид» та «фә'улун фә'улун фә'улун фә'ул» (v-- v-- v~) яғни «мұтәқариб мұсәммәни мәксур» ұйқасының негізінде дүниеге келген.

Шығарма 407 төрттағаннан тұрады, яғни 1628 жол. Негізгі төрт бөліктің аясында қарастыруға болады. Алғашқы бөлімде Алла мен елшісіне мадақ айтылған (1-48 жолға дейін), екінші жартысында шариғат шарттары сөз болса (49-1064 жолға дейін), үшінші жартысында сопылықтың сырлы әлемі өлең сөзбен өрнектелген (1065-1508 жолға дейін), соңғы жағында Аллаға шүкіршілік етіліп, кітаптың жазылу тарихы мен себебі ашып айтылған (1509-1628 жолға дейін).

«Мүридке көмекші» шығармасы негізінен шариғат пен тариқат мәселелерін қамтиды. Бастан-аяқ бір ұйқаспен жазылып шыққан бұл жыр жолдарында Исламның негізгі ұстындары иман, намаз, ораза, зекет мәселелері кеңінен қамтылған, сонымен бірге әрбір мұсылман пенде үшін маңызды болып табылатын аң аулау, сауда-саттық, сыйлық беру, ұйықтау және әдеп мәселелері де жеке-жеке талданған. Шығарманың екінші бөлімі бүтіндей сопылыққа арналып,

онда тариқат пен хақиқат мәселелері, кемелдікке жету жолындағы жүрек пен нәпсінің орны, сондай-ақ тариқатта жүру әдебі де көтерілген.

Сондай-ақ, шариғат шарттарын насихаттайтын келесі бірі туынды – «Раунақул-ислам» Исламның негізгі ұстындары, иманның негіздері мен шариғат шарттары өлең сөзбен өрнектелген бұл көркем жәдігер XV ғасырда жазылған. Автордың «Бабы отыз, бөлімі қырық бес дұрыс» де жазғанындай шығарма үлкен отыз бап, іштей қырық бес бөлімнен тұрады. Әр бап белгілі бір шариғат тақырыбына арналып, ішкі бөлімдерде сол фиһтық мәселелер кеңінен қарастылып берілген. Басында иман мәселесі толық талданған, содан кейін ихсан, амал бөлімдерінде шариғаттағы әрбір амалдың орындалу барысы ашып айтылған. Бидғат, хасана секілді маңызды мәселелермен бірге, құдыққа торғай түсіп өлсе, оның үкімі қандай болатындығы, сүтке нәжіс түсіп өлсе ондай қандай шара жасау керектігіне дейін қарастырылған. Осыдан-ақ бұл көркем туындының әрбір оқырман үшін арналған амал кітабы ретінде жазылғандығы ешбір талас тудырмайды. Себебі араб не парсы тілдерінде жазылған шариғат еңбектерін сауатты имам-молдалар болмаса, ауам халықтың ондай ірі еңбектерге тісі бата бермейтіндігі белгілі. Осы жағын ескерген автор өз туындысында шариғаттың барлық амал-қағидаларын ең ұсақ мәселелеріне дейін талдап беруге тырысқан. Авторы белгісіз бұл шығармада фиһ мәселесі Хорасан мен Мәурәннәһір аймағына кеңінен тараған Имам Ағзам Әбу Ханифаның ілімі бойынша берілген.

Әдеби ескерткіш мәснәуи үлгісінде жазылған. Аруз уәзініне түсетінін шайыр шығарма сонында «Фәғиләтун фәғиләтун фәғиләт» деп атап көрсеткен.

Бұ(л) кітап біткенінде ол еді сәнә,

Тисғә уә ситтуна уә сәмәниә мийә, -

деп, шығарманың һижри жыл санауы бойынша 869 жылы (1464-65 ж.) хатқа түскені де ашып жазылған. Десек те бұл шығарма өзге діни ескерткіштерге қарағанда өте аз зерттелгендігімен ерекшеленетінін де айта өту қажет.

Сондай-ақ, Заһираддин Мұхаммед Бабырдың «Мубәййән дәр фикһ» («Шариғатты түсіндіруші») еңбегінің де ислами әдебиетте алар орны ерекше. Бабыр бұл шығармасында Ислам дінінің ұстындарын, иман негіздері мен шариғат шарттарын өлең сөзбен өрнектеген. Себебі ақын өмір сүрген орта – Исламның негізгі ағымдарынан саналатын сүнниттік және шиіттік бағыттардың өзара бәсекелесіп тұрған уақыты болатын. Хорасан мен Мәурәннәһірде негізінен, сүнниттік бағытты, соның ішінде, Имам Ағзам мәзһәбін ұстанатын мұсылман жамағаты өмір сүргенімен де, Иранға Шаһ Исмаил Хатаидың таққа келуімен, шиіттік ағым мемлекеттік дін болып жарияланады да, өзге жамағаттарға қысым жасала бастайды. Осындай саяси-идеологиялық мәселелерді арыдан түсінген Бабыр дәстүрлі исламның негізгі ұстындарын өлең сөзбен жазуға кіріссе керек. Шығарма 1522 –ші жылы (һижри жыл санағы бойынша 928-ші жылы) жазылып біткен. Әдеби жәдігердің көлемі – 2258 бәйіт, яғни 4516 жол. Шығарма, негізгі бес бөліктен, анығы бес кітаптан тұрады. Олар: Иман, Намаз кітабы («Китәбус-салат»), Зекет кітабы («Китәбус-зәкат»), Ораза кітабы («Китәбус-сәум»), Хаж кітабы («Китәбул-хаж») және соны («Тәммәт»). Әр кітап іштей бірнеше бөлімдерден тұрады.

Құранның мен әдебиеттің, хадис пен сөз өнерінің байланысы кейінгі кездері әдебиет айдынында жиі қарастырылып келеді. Ислами әдебиеттің жанрлары, тематикасы мен ондағы образдар мен сюжеттердің түп негізі де зерттеушілердің қызыға зерттейтін нысанына айналып отыр. Ислами әдебиеттің ең негізгі бөлігін құрайтын фикһ ілімдерінің өлең сөзбен өрнектелуі де әдебиет айдынында зерделенер негізгі мәселелердің бірі екені анық. Себебі орта ғасырларда кеңінен жырланған бұл тақырып бүгінгі күнде де өз маңыздылығын жойған жоқ. Әуелі тұтастықта, кейіннен әр қайсысы жеке-жеке ұлт ретінде қалыптасқан түркі халықтарының жазба әдебиетінде әлі де көрініс беріп келеді. Қазақ халқының арасына имани сенімнің кең

тарауына да осы ақындар себеп болған. Осы ордайда қазақ әдебиетін тарихын «Діндар дәуір» және «Ділмар дәуір» деп екі үлкен кезеңге бөлген А.Байтұрсынұлының: «Қазақтың өлеңді сөзді сүйетін мінезін біліп, дінді халыққа молдалар өлеңмен үйреткен. Дін шарттарын, шариғат бұйрықтарын өлеңді хикая, өлеңді әңгіме түрінде айтып, халықтың құлағына сіңіріп, көңілдеріне қондырған», - деп жазуы соны айғақтайды. Әуелі Ислам, Науаи, Бабыр секілді түркі санлақтарының шығармашылығында көрініс берген бұл дәстүр бергін келе қазақ әдебиетінде де кеңінен жырланды. ХҮІІІ-ХІХ ғғ. қазақ әдебиетінің тарихына тереңдей білген ізденуші қазақ даласында шариғат шарттарының қаншалықты көп жырланғанының куәсі болары анық. Әдебиетімізде «кітәби ақындар» ретінде аталып жүрген бір топ ақындардың шығармашылық зертханасын зерделей карағанда орта ғасырлық дәстүрдің сақталғандығы аңғарылады. Жүсіпбек Шайхисламов, Шәді Жәңгіров, Ақылбек Сабалұлы секілді діни медреселерде тәлім алған ақындардың бар туындылары Хақ дінді насихаттауға арналған десек артық айтқандық болмас. «Ахуал қиямет», «Назым сияр шәриф» секілді діни шығармаларды оқырман назарына ұсынған Шәді төренің «Фихр Кәйдәни» туындысы орта ғасырларда кеңінен жырланған өлең сөзбен өрнектелген фихр ілімінің қазақ даласында көрініс беруі дер едік. Ислам әлеміне белгілі факих (фихр ілімінің білгірі) Кәйдәнидің шариғатқа қатысты еңбегін Шәді ақын қайта жырлап шыққан. Намаздың ішкі һәм ішкі парыздарын, уәжіптері мен сүннеттерін, мәкруһтері мен муфсидтеріне дейін бір сөз қалдырмастан жыр жауһарларын тізіп шыққан ақынның бұл шығармасының ерекшелігі де осында. Терістік тарапынан төніп келе жатқан бөтен мәдениет қазақ оқығандарын бейжай қалдырмаған. Сондықтан да мәдениеттің өзегі дін деп білетін ақындар дінмен бірге ұлттық құндылықтардың бірге жойылатынын жақсы сезгендіктен де осы тақырыпқа жиі барды. Тіпті А.Құнанбаев, Ш.Құдайбердіұлы, Ы.Алтынсарин секілді арыстарымыздың Ислам рүкіндері мен шариғат шарттары туралы арнайы еңбектер жазғанын айтсақ та жетіп жатыр.

ТҮРІК ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ФОЛЬКЛОРЛАРЫ АРАСЫНДАҒЫ ҮНДЕСТІК

Садир Хасанов

Arş. Yaz.

Şimkent/KAZAKİSTAN

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

Аса қадірлі конференцияға қатусушы достар! Мен бүгін сіздер мен бірге осы конференцияға қатысқаным өте қуаныштымын.

Құрметті Хожам Ильяз Доған, Әлибей Кафкасиялы жоғарыдағы көрсетілген тақырыпта баяндама жасау сіздер тарапынан маған деген үлкен сенім деп білемін. Соған орай сіздердің рұқсаттарыңызбен алдымен түрік халықтарының, фольклорларының үндестігін талдауды қандай мақсат көзделіп отыр деген сұраққа жауап іздегенімі орынды болар деп есептеймін. Түрік халықтарының ішінде шаңырағы шайқалмаған, іргесі таймаған, туы жығылмаған ел Туркия туралы оқулықтар мен монографиялардан, мақалалар мен хабарлардан жылы сөз, әділ баға іздеп табу біздер үшін өте болғанын жақсы білесіздер. Әсіресе түркі халықтарының көпшілігінің орналасқан жеріндегі Ресей патшалық дәуірінде де соңғы 70 жыл кеңес одағы дәуірінде тілі, дәстүрі, әдет-ғұрпы, мәдениеті, салт-санасы бірі-біріне ұқсас халықтардың қандай жолмен болса да бірікпеуіне дүниеде теңдесі жоқ әртүрлі ойлар ойланып табылғаны бізге мәлім. Ол айла «Хантүрікшілдік» деп аталған. Ол туралы Академик Рахменқұл Бердібай

TÜRK DÜNYASINDA YAŞNAMELER (Azerbaycan, Kazak, Türkiye, Türkmen, Özbek, Kıbrıs Türk, Başkurt, Tatar, Uygur)	
Elmira Memmedova	293
ФИКЪ ИЛИМИНІҢ ТҮРКІ ЖАЗБА ӘДЕБИЕТІНДЕ ЖЫРЛАНУЫ (XIV-XVI ғғ.)	
Төрәлі Қыдыр	301
ТҮРІК ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ФОЛЬКЛОРЛАРЫ АРАСЫНДАҒЫ ҮНДЕСТІК	
Садир Хасанов	304
К ВОПРОСУ КАЗАХСКО - ТАДЖИКСКИХ ЛИТЕРАТУРНЫХ ВЗАИМОСВЯЗЕЙ (КАЗАХСКАЯ ЛИТЕРАТУРА В ТАДЖИКИСТАНЕ)	
Нуралиев Абдусаттор	309
TÜRK'E AD VEREN TÜRKLERDE (FERGÂNA TÜRKLERİ) AKRABALIK ADLARIYLA İLGİLİ TERİMLER	
Erdal Aydoğmuş	314
ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ЭВОЛЮЦИЯ ОБРАЗА АХМАДА ЯССАВИ В ФОЛЬКЛОРЕ ТИПОРКОЯЗЫЧНЫХ НАРОДОВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	
Маматкул Жураев	320
KAZAK VE ANISKA TÜRKLERİNİN TARİH, DİL VE KÜLTÜR ETKİLEŞİMİ	
İbrahim Türki	328
ГРИФОННАН БӨРІ ТОТЕМІНЕ ДЕЙІН	
Ясин Құмарұлы	331
TÜRKÇE-GÜRCÜCE EDEBİ İLİŞKİLER (ŞOTA RUSTAVELİ VE YUNUS EMRE)	
Mzisa Buskivadze	341
ЖҮСІП БАЛАСАҒҰН ЖӘНЕ АБАЙ, ҚАЗАҚ АҚЫНДАРЫ	
Өтеген Күмісбаев	346
19. YÜZYILIN SONU – 20. YÜZYILIN BAŞLARINDA TÜRK DİLİ RUSYA'DA	
Kemale Elekberova	349
ҒАЛАМДАСУ ДӘУІРІНДЕГІ ТҮРКІ ТІЛДЕРІ (Әлеуметтік-тілдік сараптама)	
Дандай Ысқақұлы	354
YEMEN'DEKİ TÜRK İZLERİ	
İsa Yılmaz	358

V ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТҮРКОЛОГИЯ КОНГРЕСІ
«Мәдени ықпалдастық және өркениеттер бірлігі»

V. ULUSLARARASI TÜRKOLJİ KONGRESİ
“Kültürel Etkileşim ve Medeniyetler İttifakı”

V МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТЮРКОЛОГИЧЕСКИЙ КОНГРЕСС
«Культурное взаимодействие и единство цивилизаций».

5TH INTERNATIONAL TURKOLOGY CONGRESS
«Cultural Interaction and Unity of Civilizations»

19-20
СӘУІР-НІSAN-АПРЕЛЬ-APRIL
2013

БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

Кітап. Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің «Тұран» баспаханасында көбейтілді.

Көлемі 57x82. Қағазы офсеттік.
Шартты баспа табағы 58.
Таралымы 500. Тапсырыс 1457.